

Portfolio of Students' Projects

Collaborative Online International Learning
implemented within the ENLACED project

“Digitally-Enhanced Foreign Language Education For Active European
Citizenship and Democratic Culture”

Project No. 2024-1-RO01-KA220-HED-000249951

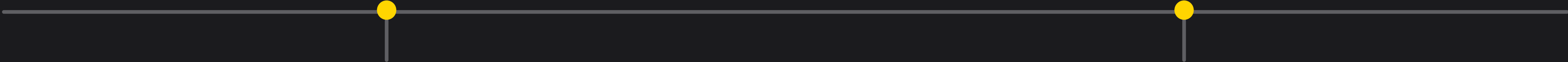
Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

**Co-funded by
the European Union**

Кои сме ние всъщност?

Един от най-важните въпроси, пред които се изправят бесарабските и таврийските българи от Одеска и Запорожска област, когато дойдат в България, е с идентичността.

В Украйна

Сме българи. Различни. Пазим езика, традициите и обичаите, които ни отличават от останалото население. „Българщината“ е това, което ни определя.

В България

Вече не сме просто българи — ние сме „българите от Украйна“. Питат ни: „Ти от Украйна ли си?“ И дори когато кажем „аз съм българин“, това не винаги звучи достатъчно.

Остава въпросът:

къде всъщност принадлежа?

**Идентичността е нещо, което не се
побира лесно в граници и паспорти**

Езикът — най-интересната разлика

Бесарабските българи говорят български, но той е запазил по-стари форми и изрази. Понякога това води до неразбиране, понякога — до забавни ситуации. Случва се да забравим дума на един език и да я заменим с дума от друг — граматически грешки, несъзнателно пренасяне на правила.

Колоритни изрази

Отиде на кино!

Изпусла легена!

Изкара ми акъла!

Навит съм!

Къде бачкаш?

Хлопа ти
гъската!

□ Има достатъчно навици, по които донякъде си приличаме, но има съществена разлика между възпитанието и самосъзнанието като цяло.

«о» → «у»

Отиваш = утиваш

Обличаш = убличаш

Може ли тòрба?

Типичен израз, непознат за
съвременния български говорещ.

„Дувни лампата“

Загаси / изключи лампата —
архаична форма, запазена в
бесарабския говор.

Жестове, мимика и поздрави

Кимването на главата

Случка в магазина: касиерката пита за торбичка, аз отговорих, че ми трябва, и несъзнателно кимвах наобратно. Това беше объркващо за нея — тя отново ме попита, на което аз отново кимнах по същия начин. Различните значения на един и същи жест могат да създадат истинско недоразумение.

Поздравяване на непознати

„Забавно, но е факт, че хората не кимват и не поздравяват всеки непознат в града“ — казах си аз. Разхождайки се по улиците на София, почти не видях хора, които се здрависват по такъв начин. У нас поздравяването на непознат е естествен и очакван жест.

Географията оформя живота

Украйна — степта и зърното

Украйна разполага с едни от най-обширните и плодородни черноземни почви в света. Равнинният терен позволява огромно окрупняване на земята и мащабно зърнопроизводство, което превръща страната в един от глобалните селскостопански лидери.

Украинският бит е оформен от необятните степи. Тяхната култура е фокусирана върху мащабното земеделие и култа към зърното — символизирано от „Дидух“: свещен сноп от ожънато жито, поставян по Коледа като благодарност към равнината за прехраната.

Географията оформя живота

България — планините и разнообразието

В България пресеченият терен ограничава размера на обработваемите масиви, но създава уникални микроклиматични зони. Традиционният поминък е насочен към лозарство, овощарство, розопроизводство и планинско животновъдство.

Кукерските игри — обичай, при който тежките животински чанове ехтят из планинските долини, за да прогонят злото — са пряко рожба на тази география.

Празници — прилики и разлики

Еньовден / Ивана Купала

И двата празника са свързани с лятното слънцестоене.

В България — бране на билки рано сутрин, венци и обреди за здраве.

В Украйна — палят се огньове, прескачат се за здраве, момичетата пускат венци по водата за гадаене за любов.

Великден

И в двете страни — най-големият християнски празник, боядисват се яйца.

В България първото яйце е червено и се пази за здраве.

В Украйна яйцата се украсяват с изключително сложни орнаменти — истински произведения на изкуството.

Празници — прилики и разлики

Коледа / Бъдни
вечер

В България — постна трапеза с нечетен брой
ястия, късмети в питата.

В Украйна — точно дванадесет ястия (символ на
апостолите) и сено под масата като символ на
раждането на Христос.

Мартениците

Българите почитат Баба Марта с голямо уважение. Те вярват, че мартеницата носи сила през следващата година. Хората изработват тези символи специално за първия ден на март. Тогава според народните вярвания започва новата стопанска година. Конците трябва да бъдат задължително пресукани. Бялото символизира чистота, невинност и радост. Червеното е символ на жизненост, здраве и любов. Този цвят притежава силата на слънцето според предците ни. Белият цвят в българската традиция е знак за красота, а червеният за победа.

Празникът се празнува още в Румъния, Молдова и в Украйна от бесарабските българи.

Заключение

Ние, българи от Украйна, сме живият паметник на една непобедима родова памет, оцеляла през вековете и границите. Нашата „различност“ не е разделение, а титла. Накъдето и да ни води съдбата, ние носим Родината в сърцата си като свещен огън, доказвайки, че българският дух не познава граници и никога не престава да тупти с обич към родното.

Тази двойственост е богатство, което малцина притежават. Въпросът „кои сме ние всъщност?“ може би няма един отговор — и точно това го прави толкова ценен.

